

Breketid – ilu ja tervise teenistuses

REPRO

Kaunis hambarivi ei teeni vaid ilu eesmärki, puseriti hambad tekitavad nii psühholoogist kui füüsilist ebamugavust.

Kõiki meist ei ole õnnistatud ilusa sirge hambareaga. Lisaks sellele, et puseriti hammastega naeratus ei ole kõige ilusam, toovad need kaasa ka muid vaevusi. Sestap on tark pöörduda spetsialisti poole, kellega koostöös mõne aja möödudes kõik hambad ilusti oma õige koha leiavad.

Kes noores eas jättis selle käigu tegemata, ei ole veel midagi kaotanud. Hammaste ortodontilist ravi tehakse igas eas patsiendile.

Breketite valik on suur, valida saab nii säravkaunite kui ka suus hoopis märkamatuks jäävate breketite vahel.

Breketite teemal vestlesin Kaja Hambaravi ortodont-residendi dr Jelena Savvovaga.

Mitte ainult ilu pärast

Dr Savvova sõnul saab parima tulemuse, kui breketid paigaldada siis, mil just kõik jäävhambad on lõikunud. Tuleb ette ka juhuseid, et breketid on vaja kleepida veelgi varem, ent kõik sõltub inimese hambumuse anomaaliast.

Üldjuhul saavad lapsed oma hambarea sirgeks kiiremini ja väiksema vaevaga kui täiskasvanud.

Täiskasvanud lasevad endale breketeid paigaldada eelkõige eesmärgiga parandada oma naeratust. Sageli on näiteks alumine hambarivi puseriti seetõttu, et seal on justkui üks liigne hammas. Hammas, mis on hambarivi viltuseks ajanud, eemaldatakse ning seejärel liimitakse hammastele breketid, mis hakkavad suhu jäänud hambaid kokkupoole vedama. Mõne aja pärast ongi tulemuseks ilus sirge hambarivi. Breketite abil on võimalik vähendada ka kahe hamba vahelisi vahesid.

Breketite kandmisega on võimalik ka ennetada tettetulevaid hai-

Keraamilised iseligeeruvad breketid.

gusnähtusid, mis on tingitud valest hambumusest. Sagedased on ka juhused, mil on vaja tõhustada hammaste funktsiooni. Kui näiteks alumised hambad on puseriti, koguneb hammaste taha hambakatt, mida on raske harjaga eemaldada. Seejärel moodustub katust hambakivi ja tekitab parodondi haigused.

Eespool asetsevad esihambad on traumadele rohkem allutatud kui õiges positsioonis esihambad, sügavhambumuse korral ulatuvad alumised esihambad limaskestani ja põhjustavad limaskestast traumat.

Lapsed vajavad ravi tulevase tervisliku hambumuse arenemiseks ja säilitamiseks. Täiskasvanutele tehakse hammaste ortodontilist ravi tihti ka enne proteesimist, kui on vaja teha näiteks silla jaoks kohta.

Breketite paigaldamine pole valulik. Hammas puhastatakse ja breket kleebitakse spetsiaalse liimiga hamba küljele.

Harilikult võtab breketitega hambarea sirgeks saamine aega poolteist kuni kaks aastat. Suuresti sõltub see hambumuse anomaalia raskusest. Samuti sellest, kas eelnevalt on olnud vaja eemaldada mõni hammas või laiendavate ortodontiliste aparaatidega hambarivvi ruumi teha.

Kui breketid on paigaldatud, tuleb neid vähemalt kord kuus ortodonti juures pingutamas käia.

Kõige tavalisemad breketid on tehtud terasest, kuid on olemas ka

keraamilised breketid (monokristallilistest safiiridest), mis on valged või läbipaistvad ja seetõttu vähem märgatavad. On veel lingvaalsed breketid, mis kleebitakse hammaste tagumisele seinale – neid peaaegu polegi näha.

Suuhügieen on tähtis

“Hammaste ortodontilise ravi ajal on vaja veelgi hoolsamalt suuhügieeni eest hoolitseda kui tavaliselt,” toonitab dr Savvova.

Breketid koguvad ülihästi enda külge toidujääke ja kui need jätta eemaldamata, on tagajärjeks katkised hambad, igemehaigused ja halb hingeõhk.

Breketite kandmise ajal sobib hammaste hoolduseks pigem *soft*-märgistusega hambahari, kuna see on paindlikum ning ulatub tõhusamalt puhastama ka raskesti ligipääsetavatesse kohtadesse.

Soetada võiks ka spetsiaalse breketikandjatele mõeldud hambahari, kus välimised harjased on pikemad ja keskmised lühemad ning puhastamine veelgi tõhusam.

Lisaks harjamisele tuleb hambaid puhastada hambaniidiga, sest hammaste harjamisega saame puhastada vaid ligikaudu 3/4 hambapinnast. Enne hammaste harjamist tuleb suust eemaldada elastikud või muud breketsüsteemi eemaldatavad komponendid.